

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

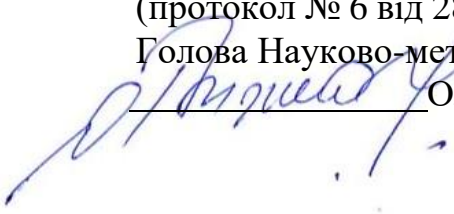
**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ КАРДІОЛОГІЇ ТА ПУЛЬМОНОЛОГІЇ
(ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)**

рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

спеціалізація: 227.1 Фізична терапія

освітньо-професійна програма: Фізична терапія, ерготерапія

код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 20

мова навчання: українська

Розробник:

Безугла Вікторія Василівна, викладач кафедри терапії та реабілітації,
vbezuhla@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор О. Б. Лазарева

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема отримання теоретичних знань з основ кардіології та пульмонології. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: захворювання серцево-судинної системи (артеріальна гіпертензія, атеросклероз та атерогенні захворювання, ішемічна хвороба серця, некоронарогенні захворювання серця, хронічна серцева недостатність, набуті та вроджені вади серця, варикозна хвороба вен нижніх кінцівок, облітеруючий атеросклероз нижніх кінцівок; захворювання дихальної системи (бронхіт, пневмонія, плеврит, хронічне обструктивне захворювання легень, бронхіальна астма, туберкульоз легень).

Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline. The discipline is aimed at forming the general and professional competencies determined by the educational and professional program, in particular, obtaining theoretical knowledge on the basics of cardiology and pulmonology. The volume of discipline is 3 ECTS credits. The main topics are: cardiovascular disease (hypertension, atherosclerosis and atherogenic diseases, ischemic heart disease, non-coronary heart diseases, chronic heart failure, acquired and congenital heart defects, varicose veins of the lower extremities, obliterating atherosclerosis of the lower extremities; diseases of the respiratory system (bronchitis, pneumonia, pleurisy, chronic obstructive lung disease, bronchial asthma, pulmonary tuberculosis).

The final evaluation is based on the results of the current control, the score and the exam.

Мета навчальної дисципліни – формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема зокрема отримання теоретичних знань з основ кардіології та пульмонології.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю
227 Терапія та реабілітація

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК2	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
ЗК3	Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК4	Здатність працювати в команді.
ЗК5	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК10	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК12	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.
ФК2	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.
ФК3	Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.
ФК4	Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.
ФК10	Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами (додаток 3) та документувати отримані результати.
ФК11	Здатність адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.
ФК12	Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.
ФК13	Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	10	0	26	0	54	90
Заочна	-	-	-	-	-	-

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)»; «Нормальна анатомія людини»; «Основи медичних знань», «Латинська мова і медична термінологія»; «Загальна фізіологія людини», «Пропедевтика внутрішніх хвороб».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л.		прак.	с. р.	
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Артеріальна гіпертензія.	12	2	4	6
Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця. Хронічна серцева недостатність.	24	2	6	14
Тема 3. Основні захворювання периферичних артерій та вен нижніх кінцівок.	8	2	4	6
Тема 4. Вроджені та набуті вади серця	18	2	4	12
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	10	2	4	4
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.	18		4	12
Всього годин:	90	10	26	54

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Артеріальна гіпертензія.

Артеріальна гіпертензія: Гіпертонічна хвороба: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики. Гіпертензивні кризи: визначення, класифікація, алгоритм дій у разі неускладнених й ускладнених гіпертензивних кризів.

Вторинні артеріальні гіпертензії: ниркові, ендокринні, артеріальна гіпертензія при вагітності: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика сучасні підходи до лікування.

Тема 2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця. Хронічна серцева недостатність.

Загальні відомості про атеросклероз: визначення, концепція факторів ризику, клінічні прояви та методи діагностики, сучасні підходи до лікування. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Хронічні форми ІХС: стабільна стенокардія напруження, стабільна стенокардія напруження при ангіографічно інтактних судинах, варіантна стенокардія: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування.

Гострий коронарний синдром (ГКС) без елевації сегменту ST. Нестабільна стенокардія, гострий інфаркт міокарда без зубця Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування.

Гострий коронарний синдром з елевацією сегменту ST. Гострий інфаркт міокарду із зубцем Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики.

Кардіосклероз. Хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та профілактики.

Тема 3. Основні захворювання периферичних артерій та вен нижніх кінцівок.

Облітеруючий атеросклероз нижніх кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.

Варикозна хвороба вен нижніх кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики.

Тема 4. Вроджені й набуті вади серця

Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Набуті вади мітрального й аортального клапану: етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості гемодинаміки та діагностики, сучасні методи лікування.

Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу; вади зі збідненням малого кола кровообігу; вади з незмінним легенеvim кровообігом: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та гемодинаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.

Тема 5. Основні захворювання дихальної системи: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.

Основні захворювання дихальної системи. Визначення за МКХ-10. Гострий бронхіт, плеврит: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики.

Пневмонії: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики

Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.

Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ): визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики

Бронхіальна астма: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики.

Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, лікування, профілактика.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма

		навчання
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Артеріальна гіпертензія.	1. Артеріальна гіпертензія (АГ): Гіпертонічна хвороба (ГХ). визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики. Гіпертензивні кризи (ГК): визначення, класифікація, алгоритм дій у разі неускладнених й ускладнених ГК.	2
	2. Вторинні артеріальні гіпертензії: ниркові, ендокринні, артеріальна гіпертензія при вагітності: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика сучасні підходи до лікування	2
Тема2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця. Хронічна серцева недостатність.	3. Загальні відомості про атеросклероз: визначення, концепція факторів ризику, клінічні прояви та методи діагностики, сучасні підходи до лікування. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Хронічні форми ІХС: стабільна стенокардія напруження, стабільна стенокардія напруження при ангіографічно інтактних судинах, варіантна стенокардія: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування	2

	<p>4. Гострий коронарний синдром (ГКС) без елевації сегменту ST. Нестабільна стенокардія, гострий інфаркт міокарда без зубця Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування</p> <p>Гострий коронарний синдром з елевацією сегменту ST. Гострий інфаркт міокарду з зубцем Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики</p>	2
	<p>5. Кардіосклероз. Хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та профілактики</p>	2
Тема 3. Основні захворювання периферичних артерій та вен нижніх кінцівок.	<p>6. Облітеруючий атеросклероз нижніх кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики</p>	2
	<p>7. Варикозна хвороба вен нижніх кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики</p>	2
Тема 4. Вроджені та набуті вади серця	<p>8. Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Набуті вади мітрального й аортального клапану: етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості гемодинаміки та діагностики, сучасні методи лікування</p>	2
	<p>9. Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу; вади зі збідненням малого кола кровообігу; вади з незміненим легеневим кровообігом: анатомічні та</p>	2

	гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.	
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	10. Основні захворювання дихальної системи. Визначення за МКХ-10. Гострий бронхіт, плеврит: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики	2
	11. Пневмонії: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики	2
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.	12. Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ): визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики Бронхіальна астма: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики	2
	13. Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактика.	2
Всього годин:		26

Завдання для самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Основні захворювання серцево-судинної системи. Артеріальна	1. Етіологічні чинники та теорії патогенезу есенціальної артеріальної гіпертензії (АГ). Вторинні артеріальні гіпертензії,	4

гіпертензія.	<p>етіологія, патогенез, особливості клінічних проявів у залежності від виду. Класифікація АГ, зокрема залежно від ризику, ураження органів мішеней. Основні клінічні прояви есенціальної АГ та її ускладнень. Програма лабораторних та інструментальних обстежень з метою виключення симптоматичних (вторинних) АГ, оцінки чинників серцево-судинного ризику, уражень органів-мішеней. Принципи медикаментозного лікування есенціальної АГ. Значення фізичної терапії хворих на есенціальну АГ. Діагностика та домедична допомога при гіпертонічному кризі. Первинна і вторинна профілактика захворювання.</p>	
	<p>2. Етіологія, патогенез класифікація нейроциркуляторної дистонії (НЦД). Клінічна картина, методи діагностики НЦД. Тактика ведення хворих на НЦД (немедикаментозне і медикаментозне лікування, заходи фізичної терапії). Діагностика та домедична допомога при вегетативних кризах (симпатоадреналових, вагоінсулярних та змішаних). Первинна та вторинна профілактика НЦД</p>	2
<p>Тема2. Атеросклероз та атерогенні захворювання. Ішемічна хвороба серця. Хронічна серцева недостатність.</p>	<p>3. Етіологія, патогенез і морфологічний субстрат атеросклерозу. Чинники ризику серцево-судинних захворювань, які пов'язані з атеросклерозом, і загальну оцінку ризику за системою SCORE. Основні клінічні прояви при локалізації атеросклеротичного ураження в різних артеріях організму. Зміни показників ліпідного спектра крові при атеросклерозі та гіпердисліпідеміях. Діагностична цінність інструментальних методів</p>	2

	<p>діагностики атеросклерозу і оцінки його вираженості (сонографія, різні варіанти ангіографії). Методи і цілі немедикаментозного і медикаментозного лікування атерогенних гіпердисліпідемій. Методи первинної та вторинної профілактики атеросклерозу і пов'язаних з ним захворювань.</p>	
	<p>4. Визначення ішемії, ІХС, стенокардії, а також знання чинників, які обумовлюють потребу міокарда в кисні та його доставку. Етіологія, чинники ризику і патогенез ІХС. Класифікація ІХС, Канадську класифікація стабільної стенокардії. Типова і атипова клінічна картина синдрому стенокардії, долікарська медична допомога. Особливості клінічного перебігу при хронічних формах ІХС: стабільній стенокардії напруги, післяінфарктному та дифузному кардіосклерозі. Ускладнення хронічних форм ІХС. Методи діагностики при хронічних формах ІХС. Діагностичне значення показників інструментальних методів дослідження при хронічних формах ІХС (ЕКГ, ехоКГ у спокої, навантажувальних тестів з дозованим фізичним навантаженням і ЕКГ-контролем, фармакологічних стрес-тестів, коронарографії). Методи лікування при хронічних формах ІХС (медикаментозні, хірургічні — аортокоронарне шунтування, перкутанне коронарне втручання) і їх вплив на прогноз. Методи первинної та вторинної профілактики ІХС.</p>	4
	<p>5. Поняття «гострий коронарний синдром», визначення і класифікація гострого коронарного синдрому. Особливості клінічної картини гострого коронарного синдрому з елевацією і без елевації сегмента ST.</p>	4

	<p>Етіологія і патогенез гострого інфаркту міокарда (ІМ). Варіанти початку гострого ІМ. Клінічна характеристика періодів розвитку ІМ. Ускладнення гострого ІМ. Діагностичне значення показників лабораторних (клінічний аналіз крові, біохімічні маркери некрозу) та інструментальних (ЕКГ, рентгеноконтрастна ангіографія) методів дослідження при гострому ІМ. Загальні підходи до лікування при різних формах гострого коронарного синдрому (медикаментозне і хірургічне), їх вплив на прогноз, значення фізичної терапії хворих на ІМ. Методи первинної та вторинної профілактики захворювання</p>	
	<p>6. Визначення та етіологічні чинники розвитку хронічної серцевої недостатності (СН). Класифікація хронічної СН. Патогенез різних видів хронічної СН, механізми порушення гемодинаміки та їхньої компенсації. Типова клінічна картину ліво- і правошлуночкової СН, ускладнення хронічної СН. Діагностичне значення методів інструментальних і лабораторних методів дослідження при хронічній СН. Принципи медикаментозного лікування хронічної СН; види немедикаментозного лікування хронічної СН. Заходи фізичної терапії при СН. Прогноз життя та працездатність при хронічній СН. Первинна і вторинна профілактика хронічної СН. Визначення, етіологічні чинники і варіанти гострої СН, діагностика, домедична допомога при кардіальному набряку легень і кардіогенному шоку.</p>	4
<p>Тема 3. Основні захворювання периферичних</p>	<p>7. Хронічна ішемія нижніх кінцівок. Облітеруючий атеросклероз і ендартеріїт. Класифікація хронічної</p>	6

артерій та вен нижніх кінцівок.	ішемії і рівнів оклюзії аорти та артерії нижніх кінцівок. Клінічні варіанти перебігу. Діагностика. Диференціальна діагностика. Ускладнення. Методи консервативного лікування. Профілактика. Реабілітація.	
Тема 4. Вроджені та набуті вади серця	8. Визначення, етіологія, патогенез, загальна характеристика вроджених вад серця (дефект міжпередсердної перегородки, дефект міжшлуночкової перегородки, коарктація аорти, стеноз устя легеневої артерії, тетрада Фалло), сучасні підходи до лікування.	4
	9. Класифікація набутих вад серця. Етіологічні фактори, механізми порушень гемодинаміки і їх компенсації при різних вадах мітрального і аортального клапанів. Діагностичне значення даних інструментальних методів дослідження при цих вадах. Ускладнення і прогноз при мітральних і аортальних вадах серця. Показання до оперативного втручання і його основні види. Значення фізичної терапії при набутих вадах серця. Заходи профілактики	4
	10. Визначення, етіологія, патогенез і класифікація міокардиту. Клінічна картина міокардиту, ускладнення захворювання. Роль інструментальних та лабораторних методів у діагностиці міокардиту. Лікування та прогноз при міокардиті. Значення фізичної терапії, методи профілактики. Визначення і класифікація кардіоміопатій. Дилатаційна та гіпертрофічна кардіоміопатія, можливі причини, патоморфологія. Діагностичне значення клініки, даних різних методів дослідження при кардіоміопатіях. Можливості	4

	лікування дилатаційної та гіпертрофічної кардіоміопатії. Місце метаболічних кардіоміопатій серед некоронарогенних захворювань міокарда. Основні причини. Критерії діагностики. Кардіоміопатія при гіпер- та гіпотиреозі. Алкогольна кардіоміопатія.	
Тема 5. Основні захворювання дихальної системи: гострий бронхіт, пневмонія, плеврит.	11. Визначення, класифікація, етіологічні чинники, патогенез, шляхи поширення інфекційного збудника при пневмонії. Клінічні прояви (найбільш поширені синдроми при пневмонії), ускладнення. Методи діагностики пневмонії (інструментальні та лабораторні). Принципи лікування пневмонії, медикаментозні засоби. Значення фізичної терапії при пневмонії. Методи профілактики	2
	12. Визначення плевриту. Етіологічні чинники, патогенез плевритів. Класифікація, клінічні симптоми плевритів. Методи клінічної, лабораторної і інструментальної діагностики плевритів. Показання до плевральної пункції. Підходи до лікування плевритів, медикаментозні засоби. Можливості фізичної терапії при плевриті. Методи профілактики	2
Тема 6. ХОЗЛ. Бронхіальна астма. Туберкульоз легень.	13. Поширеність бронхіальної астми (БА). Етіологічні чинники, патогенез БА. Форми БА. Клінічні прояви та зміни об'єктивного статусу при БА. Методи діагностики БА (інструментальні та лабораторні). Ускладнення БА, долікарська медична допомога при нападі ядухи. Підходи до лікування БА: медикаментозний контроль БА, специфічна гіпосенсибілізація. Значення фізичної терапії при БА. Методи профілактики.	4

	14. Визначення хронічного обструктивного захворювання легень (ХОЗЛ). Поширеність ХОЗЛ. Етіологічні фактори, патогенез ХОЗЛ. Класифікація, клінічні прояви, ускладнення ХОЗЛ. Методи діагностики ХОЗЛ (інструментальні та лабораторні). Принципи лікування ХОЗЛ, медикаментозні засоби. Значення фізичної терапії при ХОЗЛ. Методи профілактики	4
	15. Інфекційно-деструктивні захворювання (ІДЗ) бронхолегеневої системи. Поширеність ІДЗ бронхолегеневої системи. Етіологічні фактори, патогенез ІДЗ бронхолегеневої системи. Клінічні прояви абсцесу легень, гангрен легень і бронхоектатичної хвороби. Методи діагностики ІДЗ бронхолегеневої системи. Підходи до лікування ІДЗ бронхолегеневої системи, покази до хірургічного лікування. Методи профілактики. Туберкульоз легень, етіологія, патогенез, класифікація, клінічна картина	4
Всього годин:		54

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування набутих студентами теоретичних знань про епідеміологію нозологічних форм захворювань серцево-судинної та дихальної систем; знання основних механізмів розвитку кардіологічної та пульмонологічної патології; клінічні форми та ознаки основних захворювань серцево-судинної та дихальної систем завдяки:

знанням: етіології захворювань серцево-судинної та дихальної систем, патогенезу захворювань серцево-судинної та дихальної систем, клінічних форм та ознак захворювань серцево-судинної та дихальної систем, сучасних підходів до профілактики та лікування захворювань серцево-судинної та дихальної систем.

умінням: визначати клінічний діагноз хворого, охарактеризувати поняття про основні захворювань серцево-судинної та дихальної систем, розкривати етіопатогенетичні механізми основних захворювань серцево-судинної та дихальної систем, класифікувати основні захворювання серцево-судинної та дихальної систем, оцінювати стан хворого, надавати рекомендації з первинної та вторинної профілактики захворювань серцево-судинної та дихальної систем.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.
ПРН 4	Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.
ПРН 5	Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.
ПРН 6	Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі (додаток 3), трактувати отриману інформацію.
ПРН 8	Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.
ПРН 15	Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.
ПРН 16	Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Артеріальна гіпертензія (АГ): Гіпертонічна хвороба (ГХ). визначення, етіологія, патогенез,	Експрес-контроль.	5

<p>класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики. Гіпертензивні кризи (ГК): визначення, класифікація, алгоритм дій у разі неускладнених й ускладнених ГК.</p>		
<p>2. Вторинні артеріальні гіпертензії: ниркові, ендокринні, артеріальна гіпертензія при вагітності: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика сучасні підходи до лікування</p>	<p>Кейси ситуаційних завдань на задану тему та їх обговорення.</p>	<p>10</p>
<p>3. Загальні відомості про атеросклероз: визначення, концепція факторів ризику, клінічні прояви та методи діагностики, сучасні підходи до лікування. Ішемічна хвороба серця (ІХС): визначення та класифікація за МКХ-10. Хронічні форми ІХС: стабільна стенокардія напруження, стабільна стенокардія напруження при ангіографічно інтактних судинах, варіантна стенокардія: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування</p>	<p>Експрес-контроль.</p>	<p>5</p>
<p>4. Гострий коронарний синдром (ГКС) без елевації сегменту ST. Нестабільна стенокардія, гострий інфаркт міокарда без зубця Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування Гострий коронарний синдром з елевацією сегменту ST. Гострий інфаркт міокарду з зубцем Q: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики</p>	<p>Експрес-контроль.</p>	<p>5</p>
<p>5. Кардіосклероз. Хронічна серцева недостатність (ХСН): визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, сучасні підходи до лікування та профілактики</p>	<p>Тестування.</p>	<p>10</p>
<p>6. Облітеруючий атеросклероз нижніх</p>	<p>Експрес-контроль.</p>	<p>5</p>

кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики		
7. Варикозна хвороба вен нижніх кінцівок: визначення, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, сучасні підходи до лікування та вторинної профілактики	Експрес-контроль.	5
8. Загальні відомості про вади серця. Визначення за МКХ-10. Набуті вади мітрального й аортального клапану: етіологія, патогенез, клінічні прояви, особливості гемодинаміки та діагностики, сучасні методи лікування	Реферат або презентації на задану тему та їх обговорення.	15
9. Загальні відомості про вроджені вади серця. Вади зі збагаченням малого кола кровообігу; вади зі збідненням малого кола кровообігу; вади з незмінним легневим кровообігом: анатомічні та гемодинамічні особливості, клініка та динаміка без оперативного втручання, хірургічна корекція.	Есе.	10
10. Основні захворювання дихальної системи. Визначення за МКХ-10. Гострий бронхіт, плеврит: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики	Кейси ситуаційних завдань на задану тему та їх обговорення.	10
11. Пневмонії: визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики	Експрес-контроль.	5
12. Хронічні обструктивні захворювання легень (ХОЗЛ): визначення, етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики Бронхіальна астма: визначення,	Експрес-контроль.	5

етіопатогенез, класифікація, клінічні прояви, діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактики		
13. Туберкульоз легень: поняття, епідеміологія, етіологія, патогенез, класифікація, клінічні прояви та діагностика, ускладнення, сучасні підходи до лікування та профілактика.	Тестування.	10
Усього:		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Залік проводиться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Денесюк В.І., Денесюк О.В. Внутрішня медицина. Підручник для студентів закладів вищої освіти III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини / За ред. В.М. Коваленка. – К.: МОРІОН, 2019. – 960 с

2. Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи. Нормативні показники. Тракткування змін. /За редакцією проф. Ю.М. Мостового. – 27-те вид., доп. і перероб. – Київ: Центр ДЗК, 2020. - 792 с.

3. Уніфікований клінічний протокол екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації при гострому коронарному синдромі без елевації сегмента ST. Наказ Міністерства охорони здоров'я 3.03.2016 №164.

4. Воронков Л.Г. Рекомендації Української асоціації кардіологів з діагностики, лікування та профілактики хронічної серцевої недостатності у дорослих, 2019.

5. Серцева недостатність: рекомендації CCS/CHFS 2020 р. Chan M., Rajda M., Ross H. J. et al. (2020) CCS/CHFS Heart Failure Guidelines: Clinical Trial

Update on Functional Mitral Regurgitation, SGLT2 Inhibitors, ARNI in HFpEF, and Tafamidis in Amyloidosis. Society Guidelines, 36(Iss. 2): 159–169 (<https://doi.org/10.1016/j.cjca.2019.11.036>).

6. Уніфікований клінічний протокол первинної і вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги: профілактика серцево-судинних захворювань. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.06.2016 №564

7. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги при стабільній ішемічній хворобі серця. Наказ Міністерства охорони здоров'я 2.03.2016 № 152.

8. Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування / Всеукр. асоц. кардіологів; За ред. В. М. Коваленка [та ін.]. - 3-те вид., переробл. і допов. - Київ : Моріон, 2018. - 223 с. 22.

9. Уніфікований протокол надання медичної допомоги дорослим хворим на негоспітальну пневмонію. Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антибактеріальна терапія та профілактика. - Київ, Національна академія медичних наук України- 2016.

10. Бронхіальна астма : адаптов. клініч. настанова, заснована на доказах / Нац. ін-т фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського, Нац. мед. акад. післядиплом. освіти ім. П. Л. Шупика, Асоц. фтизіатрів і пульмонологів України ; уклад.: Ю. І. Феценко, Д. М. Бойко, В. К. Гаврисюк [та ін.]. – Вид. офіц. – Київ : НАМН України, 2019. – 113 с.

11. ISH 2020: оновлені клінічні рекомендації, нова класифікація артеріальної гіпертензії та спрощена класифікація кардіоваскулярного ризику

12. Рекомендації Європейського товариства кардіологів 2015 року щодо діагностики та лікування захворювань міокарда та перикарда //Серце і судини.- 2016. - №1

13. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах «Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антимікробна терапія та профілактика». Київ, Національна академія медичних наук України, 2019

14. Клінічна пульмонологія : навч. посіб. / І.М.Скрипник, Н.Л. Соколюк, О.Ф. Гопко; ВДНЗУ «УМСА». – Полтава: ТОВ « Фірма «Техсервіс», 2016. – 260 с. ISBN978- 617-7038- 45-9.

15. Кишенькове керівництво Глобальної стратегії діагностики, лікування та профілактики ХОЗЛ Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Disease, GOLD, перегляд 2019 р. / Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. 2019. №7(120). С.52-68.

16. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах Бронхіальна астма. – Київ, Національна академія медичних наук України, 2020

17. Функціональна діагностика/ О.Жарінов, Ю.Іванів, В.Куць.- К.: Четверта хвиля.-2018.-732с.

Додаткова література:

1. Григус І. М. Фізична реабілітація в пульмонології : навчальний посібник. 2-ге, виправлене. Рівне : НУВГП, 2018. 258 с.

2. Григус І. М., Брега Л. Б. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2018. 268 с.

Електронні ресурси:

1. <http://ukrcardio.org/>
2. <https://www.WebCardio.org/>
3. <https://www.WebMedFamily.org/>
4. <https://www.escardio.org/>
5. <https://www.heart.org/>